

2012

УНІВЕРСИТЕТ

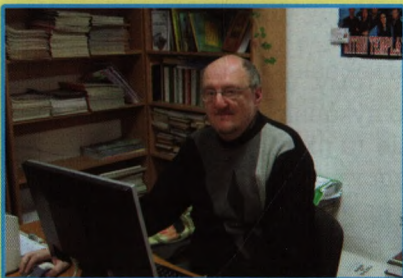
листопад 44

Видання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

С. 5

ВІДКРИТО ІМЕННИЙ ФОНД ОЛЕКСИ ВІНТОНЯКА

С. 8-9

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ РІДНОЇ ALMA MATER С. 2-3

ЯК РІДНУ МАТІР, БЕРЕЖЕМО МОВУ

С. 12

ПРИКАРПАТСЬКИЙ ГОСТИННО ЗАПРОШУЄ

С. 15

ВІТАЄМО ПОСЛА США В НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТКУВАННЯ

День народження рідної alma mater

Двадцятилітній ювілей створення університету розпочався урочистою Божественною літургією біля пам'ятника його славному покровителю – Василеві Стефаніку. Пролунала пісня «Боже Великий, Єдиний» – духовний гімн нашого народу.

Далі до слова був запрошений доктор політичних наук, професор, ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігор Євгенович Цепенда. У своєму зверненні він наголосив, що Прикарпаття – це край, де цінять традиції, історію, а саме ці важливі риси є домінуючими в діяльності Прикарпатського університету, їхньої alma mater. Ректор також підкреслив, що 70-річна історія нашого навчального закладу має славі сторінки. Університет пишається своїми студентами, випускниками, професорами, ветеранами, які протягом цих років доклали багато зусиль для того, щоб Прикарпатський університет міг нести назву найбільшого та найпрестижнішого вишу нашого краю. Ректор зазначив: «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника є символом не тільки Прикарпаття, а й усієї України. І тому на нас лягає величезна відповідальність нести не тільки знання, але й духовність».

Після виступу ректора відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятників славетним постатям нашого народу – Тарасові Шевченку, Іванові Франку та Василеві Сте-

фаніку. Молитву за університет розпочав професор, отець Святослав Кияк, перед тим звернувшись теплими словами до присутніх. Він підкреслив історичну важливість такого величного ювілею та наголосив на ідеї розвитку вищої школи в руслі найкращих європейських традицій: «Класичні європейські університети керувалися гаслом «ora et labora» – молитва і праця. І ті, що є сьогодні, продовжують ці фундаментальні традиції. Наш класичний університет – храм знань. І для того, щоб достойно пройти свій шлях, здобути знання, професію і принести користь народу, треба докласти справді великих зусиль». Професор також згадав слова композитора світової слави (українця за походженням) Петра Чайковського про те, що є дуже багато талановитих людей, але є тільки один талановитий народ – українці. Він закликав усіх присутніх бути достойними цієї великої почесної оцінки.

О 12 годині відбувся святковий концерт та відзначення кращих працівників у приміщенні актової зали, яка була вщерть переповнена людьми. Студенти, професорсько-викладацький склад, високоповажні гості свята: народні депутати України, представники міської та обласної рад, керівники правоохоронних органів, громадських організацій краю, колеги з інших вищих навчальних закладів, а також духовні особи – усі прийшли розділити урочистий момент з одним із найкращих вишів

нашого краю – Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника.

Ведучими дійства були Лілія Борисевич та Микола Соє.

«Сьогодні ми маємо особливу дату, подію, тому що святкуємо 20-річчя надання статусу класичного університету. У такі хвилини весь час хочеться озирнутися назад, подивитися на історію нашого університету, на його місце в суспільному житті Прикарпаття. В цілому, якщо осмислити всесвітню історію, то тільки дві інституції за минулі буремні тисячоліття вистояли в цих нелегких умовах і які не змінилися – Церква і Університет. Чому? Тому, що з одного боку ми маємо духовність, а з іншого – знання. Це та платформа, на якій стоїть людство. Без духовності знання йдуть на шкоду людству, без знань немає розвитку. І наш навчальний заклад є класичним прикладом того, що саме на Прикарпатті завдяки величезним зусиллям, титанічній роботі викладачів, студентів – усіх тих, хто підтримував його, вдалося досягнути того рівня, на якому сьогодні є Прикарпатський університет. Ми пишаємося тим, що надалі залишаємося сьогодні найбільшим і найкращим університетом Прикарпаття», – з такими словами звернувся до присутніх ректор, доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда.

Далі слово було передано виконуючому обов'язки наглядової ради, народному депутату України, професору Ігорю Зваричу, який

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТКУВАННЯ

День народження рідної alma mater

приєднався до вітань шановного пана ректора і наголосив на важливості цього дня не тільки для студентів, викладачів, але й для цілого Прикарпатського краю.

На сцені актового зали, окрім нинішнього ректора, були також присутні ректори, які очолювали університет у різний час: Олександр Устенко, ректор педінституту, який пробув на цій посаді 31 рік; перший ректор класичного університету Віталій Кононенко. У своїй промові Олександр Устенко відзначив, що ПНУ вже достатньо розрісся «вшир». Він побажав вишу рости тепер якісно, в тому числі на міжнародному рівні. Віталій Кононенко пригадав день, коли був прийнятий Указ Президента України Леоніда Кравчука від 26 серпня 1992 року про надання Івано-Франківському педінституту статусу класичного університету: «Це був найщасливіший день у моєму житті».

З вітальними словами виступили представники влади: голова обласної ради Олександр Сич, заступник голови Івано-Франківської ОДА Роман Іваницький, міський голова Віктор Анушкевичус.

Ключовою думкою в їхніх виступах було те, що наш університет є ровесником державності України, а держава прекрасно розуміє, що без формування нової національної еліти не може бути нації.

На святковому концерті також відбулося нагородження кращих працівників університету, які зробили особливий вклад і приклали чимало зусиль для розвитку рідної alma mater.

Високим званням «Почесний доктор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» нагороджено єпископа Івано-Франківської митрополії Української Греко-Католицької Церкви Софрона Мудрого. Звання «Почесний професор університету» надано доктору історичних наук, професору, члену-кореспонденту Національної академії наук, голові Національної спілки краєзнавців України Олександрю Реєнту.

Медаллю «За заслуги перед Прикарпаттям» нагороджені: Іван Климишин (доктор фізико-математичних наук, професор кафедри теоретичної і експериментальної фізики); Володимир Пилипів (декан факультету математики та інформатики, кандидат фізико-математичних наук, доцент); Василь Грещук (доктор філологічних наук, професор кафедри української мови).

Грамотами обласної ради і обласної державної адміністрації нагороджені: Микола Лесюк (завідувач кафедри слов'янських мов, кандидат філологічних наук, професор), Ольга Кульчицька (кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології); Володимир Клапчук (завідувач кафедри готельно-ресторанної справи, доктор історичних наук, доцент); Христина Фіцалович (завідувач кафедри театрального і хореографічного мистецтва, народний артист України, професор); Богдан Мицкан (завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту, професор).

Грамотами голови обласної державної адміністрації нагороджені: Тамара Вільшук (провідний спеціаліст відділу кадрів); Оксана Долішняк (кандидат біологічних наук, доцент кафедри соціально-економічних і природничих дисциплін); Юрій Микитин (кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права); Лілія Зінюк (керівник навчально-наукового гуманітарного центру); Валерій Штерн (кандидат історичних наук, доцент кафедри політології).

Ректором був представлений і запрошений до слова почесний доктор університету, Герой Укра-

їни, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Дмитро Павличко: «Я пишаюся тим, що є почесним доктором вашого університету. Я вірю в українське студентство не лише як у наукову, але й українську патріотичну силу. Я дивлюся на вас і вірю вам, бо ви – майбутнє України».

Після офіційної частини святкування творчі колективи університету потішили присутніх своїми чудовими виступами.

Далі відбулася урочиста хода всіх присутніх до вічевого майдану. Святкування продовжилося шоу-програмою «Університет-фест» (режисер дійства – Ганна Якимів).

Ректор ще раз привітав усіх присутніх, наголосивши на тому, що ювілей університету – це свято Івано-Франківська, Прикарпаття та всієї України. Адже наш виш багаторічно і натхненно працює на славу всього краю. Він зазначив, що університет пишається своїми студентами, яким і присвячено цей знаменний ювілей. Саме студенти своїми знаннями, волею та невтомною працею принесли високі здобутки, беручи участь у численних всеукраїнських конкурсах і олімпіадах. Насамкінець Ігор Євгенович відзначив відмінну роботу викладацького корпусу університету, без якого не було б тих високих звершень, якими сьогодні ми пишаємося.

Далі розпочався святковий концерт (сценаристи – Микола Соя, Петро Круль та Савка-Лінник, режисер – Петро Круль). Зі сцени лунали щирі привітання ведучих, які змінювалися цікавими хореографічними постановками та музичними номерами. Кожному факультету було присвячено окрему танцювальну чи музичну композицію.

І хоча було холодно, але на вічевому майдані панувала святкова атмосфера та піднесений настрій.

**Юлія Гомеляк,
Лідія Степанюк**

ВІДОМІ МИТЦІ ПРИКАРПАТТЯ

До 85-річчя від дня народження Михайла Фіголя (1927-1899)

12 жовтня 2012 року відбулося відкриття виставки художніх робіт із фондів кафедри образотворчого мистецтва імені Михайла Фіголя Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Вона була представлена в мистецькій галереї Наукової бібліотеки університету і присвячена 85-річчю від дня народження заслуженого художника України, доктора мистецтвознавства, професора Михайла Фіголя.

Виставку відкрив проректор з міжнародного співробітництва та зв'язків із громадськістю, професор Василь Марчук. Презентували художні роботи директор Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доцент Михайло Бігусяк, директор Інституту мистецтв, професор Анатолій Грицан, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв, професор Богдан Бойчук, завідувач кафедри народних інструментів Інституту мистецтв, професор Віолетта Дутчак та кандидат мистецтвознавства, член Національної спілки художників України Олег Чуйко.

«Ми знаходимося під значенням того, що відбувається в університеті, – звернувся до всіх присутніх проректор з міжнародного співробітництва та зв'язків із громадськістю Василь Марчук. – Виставка дасть поштовх для прилучення пошестей цього великого митця, для прилучення наших студентів, викладачів до всього прекрасного, що пов'язане з нашим краєм, з історією, з нашим минулим. Адже і нещодавня конференція, присвячена Українській повстанській армії, заходи студентського сенату, профкому студентів засвідчують те, що університет виходить на нову якісну сторінку свого життя. І я вітаю вас із цим». На завершення Василь Васильович побажав студентам і викладачам, щоб прийдешнє свято Пресвятої Покрови Богородиці принесло всім успіх, здоров'я, подальше долучення до прекрасного мистецтва.

Далі слово було надане директору Інституту мистецтв, професору Анатолію Грицану. Він із приємністю зазначив, що вже не вперше в мистецькій галереї бібліотеки університету проходять подібні виставки робіт студентів та викладачів Інституту мистецтв. Представлена ж виставка є особливою тому, що присвячена 85-річчю від дня наро-

дження видатного українця, відомого мистецтвознавця і художника Михайла Фіголя, який саме у своїх мистецьких творах відображав глибоку і віддану любов до рідного краю. Твори митця, за словами Анатолія Васильовича, зберігаються в садибі-музеї Михайла Фіголя, в українських музеях, приватних колекціях і за кордоном.

До слова також запрошений завідувач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв, професор Богдан Бойчук, який відзначив, що своїм успіхам Інститут

мистецтв повною мірою завдячує Михайлу Фіголю, який був великим учителем сучасних митців Прикарпаття. Він також повідомив, що на сьогодні вже зібрано чимало нових мистецьких робіт з іконопису та живопису викладачів кафедри образотворчого мистецтва, які ще не були експоновані. Багато з цих творів будуть представлені на тридцятому ювілеї художнього відділення Інституту мистецтв, створення якого стало можливим завдяки Михайлові Фіголю.

Усі присутні мали змогу послухати завідувача кафедри народних інструментів і музичного фольклору, професора Віолетту Дутчак, яка поділилася своїми враженнями від представленої експозиції. Вона зауважила, що виставка характеризується духовною тематикою і не випадково відбувається якраз напередодні Дня художника та свята Покрови Пресвятої Богородиці, заступниці і покровительки нашого народу. Друга тематична лінія виставки – рідинна, що відображає українські національні особливості та має фольклорне забарвлення. І це природно, адже рідинні цінності завжди були на першому місці в українців. Це те найважливіше, що характеризує та визначає життя людини.

Опісля виступив кандидат мистецтвознавства, член Національної спілки художників України Олег Чуйко. Він із приємністю зазначив, що студенти і викладачі Інституту мистецтв продовжують йти вірною мистецькою дорогою, второваною професором Михайлом Фіголем, адже найважливіше для сучасного художника – бути актуальним, потрібним своєму народові. Кафедра, художнє відділення, Інститут мистецтв та Прикарпатський університет спільно працюють над тим, щоб сучасні художники відповідали цим вимогам. Мистецтвознавець привітав присутніх з Днем художника та побажав нових творчих успіхів на благо університету, міста та України.

Наш кор.

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Досвід європейської інтеграції країн Центрально-Східної Європи

Конференція «ДОСВІД КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ У ВСТУПІ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: РЕАЛІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ» (Івано-Франківськ, 25-26 жовтня 2012 р.) була ініційована і проводилася на базі кафедри політології та Навчально-методичного центру політичних і євроінтеграційних досліджень Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, організована спільно з Інститутом наук політичних Варшавського університету.

З вітальним словом перед учасниками конференції виступили ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Ігор Цепенда, голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації Михайло Вишиванюк, голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич, проректор з міжнародного співробітництва та зв'язків із громадськістю, завідувач кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Василь Марчук, директор Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Микола Кугутяк.

У конференції брали участь і виступили з доповідями під час за-

сідання секцій 71 учасник з України (Івано-Франківськ, Київ, Рівне, Львів, Одеса, Донецьк, Ужгород), а також досвідом європейської інтеграції ділилися вчені з Польщі, Чехії, Хорватії.

Програма конференції передбачила проведення секційних засідань за чотирма напрямками:

1. Трансформаційні процеси політичних систем у країнах Центрально-Східної Європи.

2. Реформування політичної системи – гарантія демократичного розвитку українського суспільства.

3. Актуальні проблеми зовнішньої політики. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС.

4. Основні тенденції міжнародних відносин на сучасному етапі. Проблеми визначення зовнішньополітичної стратегії України.

У контексті конференції зазначено, що процес набуття повноправного членства у Європейському Союзі стає величезним викликом для будь-якої країни-кандидата, адже вимагає від неї проведення численних реформ з метою адаптації до реалій ЄС, щоб одночасно не зашкодити стабільній діяльності самої організації та забезпечити своє успішне функціонування в нових умовах. Не стали винятком держави Центральної та Східної Європи, що задекларували своє прагнення вступити у Європей-

ський Союз. Вказують, що саме подану країнами-кандидатами на вступ заявку необхідно розглядати як публічне зобов'язання, підтвердження спроможності та готовності до проведення значних інституційних реформ, які уможливають сповна адаптацію до існуючих у ЄС реалій.

Трансформація політичної системи України виступає невід'ємною складовою вступу до Європейського Союзу та забезпечує якісне її функціонування.

Демократизація політичної системи України є необхідною умовою трансформації політичного устрою та претендування на статус кандидата в члени Європейського Союзу. Таке завдання потребує створення умов інституційного забезпечення правлячих коаліцій, упровадження реформ, трансформації партійної та виборчої систем, забезпечення принципів соціальної держави, реформування місцевого самоврядування та успішного проведення адміністративної реформи, адаптації законодавства до права ЄС, реалізації загальноєвропейських цінностей, імплементації європейського досвіду регіональної політики.

Державну політику у сфері демократії, на думку учасників конференції, доцільно спрямувати на лібералізацію законодавства, забезпечення рівних умов для політичної конкуренції та свободи слова. Зауважено, що для прискорення процесів євроінтеграції варто звернути увагу на досвід таких країн Центрально-Східної Європи, як Республіка Польща, Болгарія, Румунія, Чехія, Словаччина, Угорщина.

Результати обговорення учасники відобразили у спеціальній резолюції, яка представляє позицію конференції «Досвід країн Центрально-Східної Європи у вступі до Європейського Союзу: реалії для України» та окреслили проблеми і перспективи України у процесі вступу до ЄС.

Юлія Мислюк,
кандидат політичних наук,
викладач кафедри політології

НЕЗАБУТНІ ІМЕНА УНІВЕРСИТЕТУ

... Крізь сльози до любові

25 жовтня в актовій залі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася презентація книги директора Інституту філології, доктора філологічних наук, професора Степана Хороба «Мирослава». У книзі висвітлені спогади про його покійну дочку, кандидата філологічних наук, викладача Інституту філології Мирославу Медицьку. Представлена праця також включає в себе науковий до-робок пані Мирослави.

Презентація розпочалася виступом струнного квартету Інституту мистецтв «Фантазія», який своїми мелодіями налаштував присутніх студентів і викладачів на потрібний мінорний лад.

Опісля співорганізатор події, доктор філологічних наук Ігор Козлик у вступному слові підкреслив, що вона асоціюється з радістю, а не сумом, адже мова йде про непересічний талант, любов до своєї професії, до літератури, а це завжди радісно і приємно. І зустріч повинна бути світлою, бо все це робиться для життя, а пані Мирослава, прийшовши у світ, тут і залишилася, завдяки цій праці та її власному творчому доробку. Ігор Козлик також подякував усім присутнім і передав слово доценту кафедри світової літератури Світлані Коршунувій. Звернувшись до

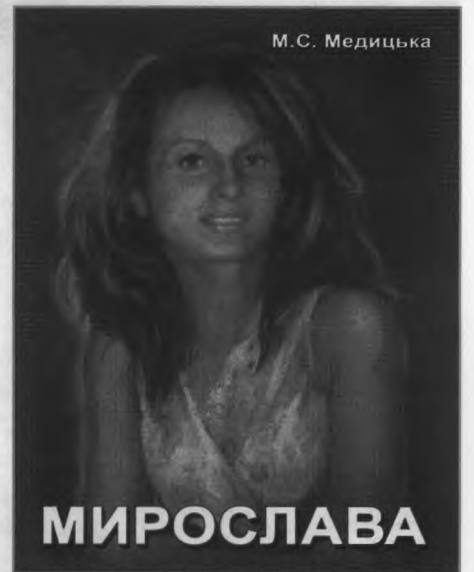
присутніх викладачів, студентів та всіх, не байдужих до події, вона зазначила, що відбувається важливе літературознавче свято, адже йдеться про класичну літературознавчу працю, яка залишиться як спадок для майбутніх студентів на довгі роки.

Книга гарно структурована, поділена на два підрозділи – дослідження з польської літератури, адже Мирослава Степанівна була полоністом за фахом, та компаративістики – порівняльного літературознавства. Це підкреслює те, що пані Медицька мала широкий спектр наукових досліджень, за роки роботи на кафедрі досягла ви-

сокої реалізації як науковець.

Свої враження про книгу висловив і голова Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Євген Баран. У своєму виступі доцент згадав три життєві кредо, які безпосередньо пов'язані з цією подією: «Те, що не написано, того не було», «Найдорожче в житті – це старатись», «Після нас лишаються

МИРОСЛАВА

діти і книги». І тому ця книга є свідченням тих світоглядних основ, які нас формують». Він також підкреслив, що Мирослава Медицька була однією з найсвітліших постатей нашого університету. «Той набуток, який вона нам залишила, який вже нікуди не подінеться, – зауважив Є. Баран, – є свідченням самовідданого служіння літературі, самовідданого і тихого, некрикливого служіння українській культурі. І я би хотів побажати кожному з нас такого чесного і сумлінного, шляхетного і такого світлого погляду на життя».

Презентувати книгу прийшли і ті, котрі працювали з Мирославою Медицькою на кафедрі, зокрема кандидат філологічних наук Тамара Ткачук, яка поділилася своїми спогадами про пані Мирославу. «Жінка з фіалковою душею та лілейним серцем», – саме так називає Мирославу Медицьку Тамара Ткачук, додаючи, що Мирослава Степанівна була успішною в усіх починаннях, адже закінчила школу із золотою медаллю, отримала диплом Прикарпатського університету з відзнакою, успішно захистила магістерську роботу, а згодом і кандидатську дисертацію. Вона також нагороджена почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, автор надзвичайно цінного для студентів методичного довідника «Порівняльне літературознавство».

НЕЗАБУТНІ ІМЕНА УНІВЕРСИТЕТУ

... Крізь сльози до любові

Пані Медицька була непересічною і неповторною у всьому: побуті, роботі, творчості. Тамара Ткачук також звернула увагу на зібрані в книзі коментарі відомих науковців, що знали Мирославу Медицьку та працювали з нею, а також відгуки студентів, які з особливою щирістю згадували Мирославу Степанівну, свою викладачку та наставницю.

Після виступу Тамари Ткачук усі гості зустрічі змогли переглянути фільм-етюд «Пам'ятати – щоб жити», присвячений Мирославі Медицькій.

До теплих слів про Мирославу Медицьку долучився і директор видавництва «Нова зоря», видавець презентованої книги, отець Ігор Пелехатий, зазначивши, що Мирослава залишила нам приклад душевної чистоти, вміння бачити всюди Божий відбиток і Божу іскорку. І хоча Бог покликав її до себе так рано, вона залишилася тут, з нами – у своїх батьках, у своєму чоловікові, у своїх дітях. Потрібно тільки усвідомити це і не журитися. Подякувавши присутнім, отець закликав усіх скласти молитву за Мирославу, а також помолитися про її заступництво перед Богом для всіх нас.

На завершення слова подяки висловила мати Мирослави Медицької – доцент Марта Хороб, звернувшись до всіх, хто посприяв виходу книги та долучився до її презентації.

Після закінчення презентації ми зустрілися з ініціатором її проведення, професором Ігорем Козликом та більш детально поговорили про цю подію.

– Ігорє Володимировичу, як у Вас зародилася ідея створення цього фільму?

– Причиною створення цього фільму був вихід книжки, зініційований сім'єю Степана Івановича і Марти Богданівни Хоробів. Коли ми про це дізналися, то вирішили зробити презентацію, а пізніше вже виникла ідея фільму, тому що книжка книжкою, а її автор – людина зі своїм світобаченням.

– Скільки працювали, хто допомагав Вам у цьому?

– Працював я над цим фільмом чотири дні, але задум у мене виник значно швидше. Допомагав мені, коли я потребував технічної допомоги, наш оператор Олег Ольховський та інші мої знайомі. А все, що стосується творчої роботи, то це повністю мій авторський проект.

– Яке філософське начало закладене у фільмі?

– Смерть – це поняття завжди філософське. Тому, що це – межа, а людина істота межова. Це найбільш благодатна тема в літературі, поезії, філософії. Оскільки йшлося про людину, якої вже немає, то тут мусило постати питання: «А що ж залишається?». Але фільм був створений не для того, щоб констатувати факт чи просто згадати, що Мирослава Степанівна померла, а для життя, для ілюстрації думки, яка виражена в назві фільму «Пам'ятати, щоб жити, тому що жити, не пам'ятаючи, неможливо».

– Відсутність закінчення у фільмі, очевидно, має логічне пояснення?

– Кінцівка у фільмі є. Там немає самого слова «кінець». Це свідомо зроблено з двох причин. По-перше, для того, щоб не травмувати людей. Адже всі ми любимо Мирославу Степанівну, тому ця рана не так швидко затягнеться. По-друге, для нагадування, що далі життя продовжується. Життя, про яке ми нічого не знаємо. Тому я відмовився від традиційного композиційного останнього кадру, де написано слово «кінець».

– Цей фільм не перший у Вашому творчому доробку. Які плани на майбутнє?

– План один – повернутися до літературознавства і займатися своєю безпосередньою професією.

– Дякуємо Вам за інтерв'ю.

*Лідія Степанюк,
Юлія Гомеляк*

Фотовиставка

У Музеї історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та освіти на Прикарпатті діє фотовиставка, присвячена 20-річному ювілею нашого вищого навчального закладу. На стенді «Так починалося...» у фотоілюстраціях і документах коротко представлена діяльність Станіславського учительського інституту, з якого починався наш університет. Тут також демонструються документи про реорганізацію Учительського інституту у вищий навчальний заклад – Педагогічний інститут.

На окремому стенді у фотоілюстраціях представлені підрозділи університету, створені за 20 років його існування. Тут же відвідувачі можуть познайомитися з хронологією створення цих підрозділів. Ширше діяльність університету та його інституцій представлена у стаціонарній музейній експозиції «Історія становлення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

Юрій Угорчак

ВІДКРИТО ІМЕННИЙ ФОНД ОЛЕКСИ ВІНТОНЯКА

У відділі української Наукової бібліотеки університету зібралися викладачі, студенти, працівники бібліотеки та запрошені гості. Усі в очікуванні відкриття фонду бібліотеки Олекси Вінтоняка.

Директор бібліотеки, доцент Михайло Бігусяк знайомить присутніх з виставленою на стендах літературою. Тут, за його словами, зібралися люди, причетні до перевезення літератури цього фонду з Мюнхена до бібліотеки Прикарпатського університету.

Слово надається Миколі Жибаку, колишньому вчителю математики, одному з «винуватців» цієї приємної події. Дізнаємося про нелегкий життєвий і творчий шлях його колишнього односельця і друга Олекси Вінтоняка, з яким він довгий час листувався і особисто зустрічався в рідному селі.

Голова обласної ради Олександр Сич розповів про свої враження від зустрічі з паном Олексою під час перебування в Мюнхені 1989 року, зокрема про його домашню бібліотеку та зустрічі з українськими громадськими діячами за кордоном. «У діаспорі чимало унікальних видань, яких немає в Україні. Є феноменальні видання, наприклад «Євген Коновалець і його доба». Як це все зберегти і повернути?» – піклується голова обласної ради.

Колишній проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, доцент Ганна Карась поділилася своєю радістю, адже здійснилася довгожданна мрія. «Цей відділ, – зазначила вона, – «діамант» нашої бібліотеки. Тут зібраний багатий фонд. Минулого року навесні в Мюнхені я відшукала пані Галину і поговорила з нею (за проханням нашого ректора) на предмет передачі цієї колекції. Спасибі пану Сичу та професору Ігорю Цепенді за такий фонд. Вітаю всіх із цим новим університетським поповненням».

Проректор з міжнародного співробітництва та зв'язків із громадськістю, професор Василь Марчук поділився враженнями від отриманого в дарунок фонду, наголошуючи на важливості придбаної літератури для студентів і науковців університету, адже в ній накопичено інформацію про чимало подій української історії, про які ми ще не знаємо. Попереду велика робота для наших істориків, філологів, етнологів та ін.

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника тісно співпрацює з обласною радою, – наголошує професор, підкреслюючи заслугу Олександра Сича. – Сьогодні – це важлива подія. Я хочу подякувати Олександру Максимовичу

за його постійне нагадування, що він є випускником нашого університету. Мені, оскільки я член вченої ради, прийшлося бути присутнім на блискучому захисті його дисертації, присвяченої Ленкавському. Ще дякуємо за подаровані бібліотеці стелажі для книг. Надіюся на подальшу співпрацю з обласною радою. Дякую також пані Ганні Карась та панові Миколі Жибаку за їхній внесок у цю справу та передаю щире подяку від ректора, професора Ігоря Цепенди. Ми обов'язково напишемо лист-подяку від університету дружині Олекси Вінтоняка – пані Галині».

Наприкінці зустрічі Микола Жибак вручив книги про Олексу Вінтоняка голові обласної ради Олександру Сичу та директору Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Михайлові Бігусяку.

Любомир Кліщ

Пропонуємо статтю (зі скороченнями) заступника директора з наукової роботи Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Олега Гуцуляка, присвячену життю і творчим здобуткам у еміграції в Мюнхені нашого славного земляка Олекси Вінтоняка.

Днями фонду Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника поповнилися новими цінними надходженнями.

Нині вже покійний д-р Олекса Вінтоняк, засновник і довголітній ди-

ректор українського видавництва в Мюнхені «Дніпрова хвиля», за життя заповів передати свою бібліотеку одному з навчальних закладів України. Пані Ганна Вінтоняк, виконуючи волю чоловіка, прийняла рішення передати зазначену вище бібліотеку саме Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника. Вибір на користь цього навчального закладу був нею обґрунтований тим, що покійний пан д-р Олекса Вінтоняк походив з Івано-Франківщини і в довоєнні роки навчався в гімназії, а пізніше – у духовній семінарії міста Станіславова (тепер – Івано-Франківська).

Відповідно між панєю Ганною Вінтоняк, громадянкою Франції, що проживає в Мюнхені, та ректором Прикарпатського національного університету, професором Ігорем Цепендою було укладено договір пожертви про безоплатне передання особистої бібліотеки д-ра Олекси Вінтоняка Науковій бібліотеці університету. Після отримання книг (21 ящик), розпочалася їх каталогізація і сформовано «Іменний фонд директора видавництва «Дніпрова хвиля» д-ра Олекси Вінтоняка» (загальною кількістю 1420 примірників). Серед книг фонду варто назвати монографії професорів і науковців Миколи Андрусяка, Богдана Винара, Василя Гришка, Ганни Закревської, Ігоря Качуровського, Костя Кісильєвського, Бориса Крупницького, Олександра Кульчицького, Михайла Лозинського, Василя Луцвіва, Івана Мірчука, Миколи Мушинки, Дмитра Нитченка, Олександра Оглоблина, Володимира Олексюка, Юрія Панейка, Наталії Полонської-Василенко, Степана Смаль-Стоцького, Степана Томашівського, Панаса Феденка, Святомира Фостуна, Дмитра Чижевського, Володимира Яніва. Також поповнення фонду склали твори (романи, повісті, поезії, публіцистика) як діаспорних авторів (Віри Вовк, Докії Гуменної, Оксани Драгоманової, Наталени Королєви, Леоніда Полтави, Яра Славутича), так і дисидентів (Олеса Бердника, Ігоря Калинця, Валентина Мороза, Атени Пашко, Євгена Сверстюка), комплекти періодичних і наукових видань («Листи до приятелів»; 1959-1963 рр.; Наукові збірники та Наукові записки Українського вільного університету; «Аннали Української академії мистецтва і науки в США»; «Записки Наукового товариства імені Шевченка»; збірники праць на пошану; «Літописи УПА»; «Терем. Проблеми української культури», Ч.1-9; «Україна. Українознавство і французьке культурне життя», Ч. 1-10; «Україна і Світ. Література, наука, мистецтво і громадське життя»,

ВІДКРИТО ІМЕННИЙ ФОНД ОЛЕКСИ ВІНТОНЯКА

зошити 1-28; «Літературно-науковий вісник», 1934-1936 рр.; «Вісник репресій в Україні», 1981 р.), українознавчі видання іноземними мовами (англійською, німецькою, французькою, польською) і навіть екзотичне видання «Гавайсько-англійський словник», укладений Яр. Рудницьким під егідою Української лінгвістичної асоціації (Оттава, 1994).

Олекса Вінтоняк народився 20 січня 1915 р. в селі Струпкові на Коломийщині. Хлопець з дитинства зазнав чимало горя, адже його батько загинув на фронтах Першої світової війни, залишивши дружину з п'ятьма малими дітьми. Олекса добре вчився. Тому директор Струпківської народної школи Василь Симчук, колишній старшина Української Галицької армії, допоміг малому Лесеві вступити до гімназії в Станіславові. Проте це була польська гімназія, де українці зазнавали різних принижень від польських молодіжних організацій і гімназійних професорів польської національності.

1938 року Олекса записався до української духовної семінарії і закінчив лише перший рік студії, бо у вересні 1939 р. більшовицька влада ліквідувала семінарію. Юнака було направлено на курси вчителів початкових класів, а відтак — до школи в його рідний Струпків, де й досі директорував Василь Симчук. Обидва вчителі опинилися під наглядом НКВС. Усі мешканці Струпкова, які належали до читальні «Просвіта», були занесені до «чорного» списку й підлягали до висилки на Сибір. Але поспішний відступ Червоної армії з Галичини в червні 1941-го не дав можливості здійснити каральні дії.

Чого не встигли зробити сталінські опричники проти українських патріотів, реалізували гестапівці. 15 вересня 1941 р. Олексу Вінтоняка заарештувало гестапо в Отинії, де він учителював на той час. Після короткого перебування в тюрмах Коломий, Станіслава і Львова групу вимучених українських патріотів привезли в Краків і замкнули в гестапівській тюрмі «Монтелюніх». Згодом 20 липня 1942 року Олексу переправили до концтабору «Аушвіц», де він ділив нари з братами Степана Бандери Василем і Олексою (як відомо, після знущань і важкої праці обидва Бандери померли). Останнім місцем каторги Олекси Вінтоняка був «Освенцім № 2», де він працював на роботах у каменоломнях (на будівництві тунельного комплексу в горах). 6 травня 1945 р. до табору ввійшли американські війська й вивозили каторжан.

Пережиті страхоття і муки в концтаборах не зламали дух українсько-

го патріота Олекси Вінтоняка. Після одужання наприкінці 1945 р. він продовжив боротьбу за волю України, проте вже за межами рідного краю. Залишившись у Західній Німеччині, Олекса Вінтоняк завершив студії у вищих навчальних закладах, захистив магістерську і докторську дисертації в Українському вільному університеті (УВУ). Тут же з 1967 р. викладав історію України (козацьку добу). 1988 року став доцентом історичного факультету УВУ. Олекса Вінтоняк був учнем відомого історика Бориса Крупницького (1894-1956), професора Українського вільного університету та Богословсько-педагогічної академії в Мюнхені, дійсного члена міжнародної Вільної академії наук у Парижі, голови історичної секції Української вільної академії наук.

На базі дисертаційного дослідження Олекса Вінтоняк підготував низку статей (Вінтоняк О. Київ 1770-х рр. в описі А.І. Гюльденштедта // *Наук. зб. на пошану проф. д-ра Олександра Оглобліна*. — Нью-Йорк, 1977. — С. 153–161; Вінтоняк О. Церкви та монастири в Україні в 18 ст. в описі А.І. Гюльденштедта // *Наук. зб. на пошану проф. д-ра Володимира Янева*. — Мюнхен, 1983. — С. 204–216) та книгу «Україна в описах західноєвропейських подорожників другої половини XVIII ст.» (Вінтоняк О. Україна в описах західноєвропейських подорожників другої половини XVIII століття / Олекса Вінтоняк // *Львівські історичні праці. Дослідження* / [передм. Я. Дашкевич. — Інститут археографії НАНУ]. — Львів — Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1995. — Вип. 2. — 143 с.), яка 1995 року була видана у Львові-Мюнхені видавництвом «Дніпрова хвиля» з передмовою професора Ярослава Дашкевича. Матеріал книги структуровано за п'ятьма розділами («Природа», «Населення», «Матеріальна культура» та ін.) і подано так, аби мандрівники своїми свідченнями доповнювали, підтверджували чи заперечували один одного. Відомості подорожників Олекса Вінтоняк супроводив власними коментарями (про ступінь їх обізнаності з реальністю українського життя, достовірність цифрової й фактичної інформації), підбितтям підсумків.

Домінантним у його інтерпретації цих відомостей є обстоювання українських національних інтересів у тому їх розумінні, яке було властиве українцям західної діаспори повоєнної доби. В розділі «Бібліографічні відомості про подорожників» Олекса Вінтоняк подає відомості про 14 авторів творів про Україну — Балтазара Ганета, К.Ф.Е. Гаммарда, Йоганна Готфріда, Самуеля Готліба Гмеліна,

Йоганна Антона Гюльденштедта, Ернеста Вільгельма Дрімнєльмана, Балтазара фон Кампенгаузена, Едвардо Даніеля Клерка, Вільгельма Кокса, Джозефа Маршалла, Йогана Вільгельма Меллера, М. Мессельєра, Петера Стона Палласа, Франца барона де Тотта, називає відомості про дві праці невідомих авторів.

Статтю «Анафема на гетьмана Мазепу» в журналі «Дніпро» (1990 р., №8, С.110 – 113; також «Український Історик» (Нью-Йорк – Торонто – Мюнхен), 1990, Ч. 1 – 4 (104 – 107), С. 64 – 70) наукова творчість Олекси Вінтоняка стала доступною й для читачів Великої України.

Щоб зберегти й розвивати історичну науку й українську культуру, д-р Олекса Вінтоняк заснував 1953 року в Мюнхені українське видавництво «Дніпрова хвиля». За перші 20 років свого існування мюнхенське видавництво «Дніпрова хвиля» Олекси Вінтоняка випустило понад 60 назв українських книг, кожна з яких мала цікаву долю.

Зокрема, 1966 року було перевидано двотомну працю Дмитра Дорошенка «Нарис історії України», що вийшла в УНІ у Варшаві 1933 року під редакцією професора Романа Смаль-Стоцького, а 1992 року київське видавництво «Глобус» масовим тиражем перевидало цю працю саме з мюнхенського перевидання.

Також у видавництві «Дніпрова хвиля» побачили світ художні твори українських письменників-неомодерністів.

Сам архів видавництва Олекси Вінтоняка (з 1952 р.; є документи за 1940-і рр.) зберігається в Архіві Українського вільного університету в Мюнхені (Німеччина).

Поряд з видавництвом Олекса Вінтоняк заснував у Мюнхені велику затишну книгарню, що стала центром постійного обміну й торгівлі українських видань, наукових праць і літературних творів, на яких у СРСР було накладено заборону. Спогад про її відвідування зберіг Олександр Плющ, заступник головного редактора журналу «Дніпро».

Олекса Вінтоняк (як історик і політичний емігрант) глибоко усвідомлював трагічну долю України, тому все своє життя присвятив розвитку української історіографії, служінню своєму народові.

Свого часу д-р Олекса Вінтоняк подарував Державному історико-архітектурному заповіднику «Збаразький замковий комплекс» (тепер — Національний заповідник «Замки Тернопілля») цілий ряд рідкісних видань літератури.

9 лютого 2011 р. в Мюнхені у віці 96 років д-р Олекса Вінтоняк помер.

МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ЗВ'ЯЗКИ

Наша співпраця не має кордонів

Нещодавно в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника перебувала чеська делегація науковців. Про цю подію ми розмовляємо з директором Центру післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, професором Михайлом Нагорняком.

– Початком співпраці нашого університету з Карловим університетом Чеської Республіки став візит 2011 року тоді ще проректора з міжнародних відносин Ігоря Цепенди до Праги. Саме тоді за сприяння Посольства України в Чеській Республіці відбулися перші консультації щодо співпраці. З того часу наш діалог з одним із найстаріших навчальних закладів Європи не припинявся.

В силу того, що коло моїх наукових інтересів пов'язане з парламентською демократією Першої Чехословацької Республіки, то і логічно, що цьому напрямку співпраці я приділяв особливу увагу.

Перший приїзд делегації філо-

софського факультету Карлового університету відбувся у квітні 2012 року. Тоді в ході візиту директором Інституту Східної Європи, професором Марекем Пжігодою і керівництвом Інституту історії і політології професором Миколою Кугутяком та Інституту філології професором Степаном Хоробом були підписані договори про співпрацю. Саме від цього часу вона бере свій офіційний початок.

Враховуючи намагання ректорату включити університет у європейський освітній простір, цілком логічно є інтенсивність нашої роботи.

Варто лиш згадати, що з квітня по жовтень 2012 року в університеті перебували Генеральний консул Чеської Республіки в м. Львові Давід Павліта, консул Мартіна Павлітова-Мухова, директор Чеського центру Дагмар Остржанська, доктор Станіслав Туміш.

До Дня державності Чеської Республіки були проведені Дні Чехії в університеті, в рамках яких відбулося відкриття виставки "Європа цінностей", публічна лекція Генерального консула Чеської Республіки Давіда Павліти перед студентами спеціальності "Міжнародні відносини".

– Михайле Миколайовичу, розкажіть, будь ласка, про приїзд чеської делегації. Хто зініціював цю зустріч? Яка мета?

– Приїзд делегації Чеського центру відбувся в рамках Днів Чехії в університеті. У склад делегації входили директор центру Дагмар Остржанська і координатор навчаль-

них програм Анастасія Лановик.

– Про що йшлося в розмові з керівництвом університету? Чого досягнуто?

– Центральною проблемою, що стала предметом нашого обговорення, було відкриття курсів чеської мови і створення навчально-методичного фонду, який би став основою відкриття в університеті нової спеціальності – "Чеська мова". Також обговорювалися питання залучення в навчальний процес провідних учених з Чехії, посилення культурної співпраці, вивчення можливостей організації в Чеській Республіці художніх виставок студентів Інституту культури та мистецтв та ін.

– Які враження гостей від перебування у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника?

– Прикарпатський університет відомий в Україні і за її межами своєю активною міжнародною діяльністю. Проекти, що реалізуються сьогодні, привертають увагу наших сусідів у країнах Центрально-Східної Європи, адже вони спрямовані на перспективу. І те, що їх реалізує не столичний, а провінційний навчальний заклад, посилює до нас інтерес.

Наш навчальний заклад, який відзначив своє 20-річчя з дня набуття статусу класичного університету, вразив гостей своїми досить перспективними дослідженнями в галузі нанотехнологій, а також тими дослідженнями, що проводять у галузі історії та етнографії, мовознавства та літературознавства, у педагогічній науці.

Нас сприймають як навчальний заклад України, котрий є перспективним партнером.

– Як будете реалізовувати домовленості?

– Відповідь на це питання частково я вже дав, але окремо хотів би відзначити, що зараз у Карловому університеті йде узгодження положення про Українсько-Чеський інститут, який повинен стати навчальним і науково-дослідницьким центром у нас і в наших партнерів

ІЗ СУЧАСНИХ ДОСЯГНЕНЬ АСТРОНОМІЇ

Вони замріяні в небесні далі

у Чехії. Сьогодні вже завершено узгодження позицій щодо видання Карловим і Прикарпатським університетами наукового міжнародного журналу.

Відповідно до умов Договору про співпрацю розпочався процес обміну студентами. У жовтні в нас вже побувала група магістрів філософського факультету Карлового університету. На черзі поїздка наших магістрів у Прагу.

Розпочався процес обміну науково-педагогічними працівниками. Зараз у нас в Інституті історії та політології перебуває доктор Давід Свобода, який досить плідно працює в напрямку чесько-українських відносин. Думаю, що відкриття нової спеціальності в Інституті філології дасть можливість сконцентрувати роботу науковців і комплексно підійти до вивчення проблеми чесько-українських відносин. Перший крок, до речі, вже зроблено. Я маю на увазі підготовлений кафедрою міжнародних відносин збірник документів з чесько-українських відносин за роки незалежності.

– Ваші плани на майбутнє?

– Найближчим часом запланована поїздка в Прагу. На запрошення Інституту Східної Європи я братиму участь у проведенні круглого столу. Також заплановано цикл лекцій з проблем міжнародних відносин в умовах багатополюсного світу. Це не перша моя зустріч зі студентами і магістрами філософського факультету Карлового університету і науковцями Інституту Масарика Чеської Академії наук.

Як стипендіат Чеської Академії наук я продовжую працювати над проблематикою, котра узгоджена з Інститутом Масарика цієї академії.

Думаю, що до того курсу, який визначено сьогодні ректором, слід активно залучатися моїм колегам. Це прекрасна нагода вийти за межі вузького “цехового” бачення свого місця в науковому просторі Європи, а згодом стати учасником його активного творення.

Любомир Кліщ

У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника відкрилася всеукраїнська фотовиставка «Всесвіт поруч» Івано-Франківського астрономічного клубу «Юпітер». Упродовж декількох днів відвідувачі мали змогу переглянути фотографії небесних тіл, зроблені фотоаматорами з цілої України. Можна було подивитися в режимі 3D ландшафт поверхні Місяця, Юпітера та інших планет. Під час такої подорожі по сонячній системі організатори продемонстрували запис звуків космосу, які видають планети і супутники. Також до уваги охочих – література з астрономії для кращого ознайомлення з цією наукою. Особливо багато книг відомого професора Івана Климишина, який є наставником цього астрономічного клубу. Борис Заболотний, Сергій Іванишин, Дмитро Шатурський і Вадим Матура – члени астрономічного клубу «Юпітер» і організатори експозиції в Івано-Франківську. Вони радо демонстрували нам колекцію

телескопів.

«Любительська астрономія – це одне з найпопулярніших хобі в Європі та Америці. Воно є одним з найцікавіших, тому що всесвіт – це простір, у якому ми існуємо, живемо, – розповідає Борис Заболотний, керівник цього клубу. – «Юпітер» об'єднує всіх людей, які цікавляться астрономією, спостерігають за небом та фотографують його. Ми періодично проводимо виїзди за межі міста, так звані невеликі астрономічні фестивалі з палатками. Спостереження ведуть протягом цілої ночі, якщо дозволяє погода. Що стосується цього заходу, то основною його метою є популяризація астрономії серед молоді і громадськості».

Виставка подорожує по всіх обласних центрах України. До нас вона прибула з Миколаєва, а потім експозиція буде передана з Івано-Франківська у Хмельницький.

Юлія Гомеляк

В НАС У ГОСТЯХ ПРОВІДНІ ВЧЕНІ

Як рідну матір, бережемо мову

З нагоди свята української писемності та мови у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника завітав відомий український учений, директор Інституту української мови Національної академії наук України, професор Павло Гриценко. На зустріч з відомим ученим, яка відбулася в актовій залі, прийшло багато студентів, викладачів, а також керівництво університету: ректор, професор Ігор Цепенда, колишній ректор університету, професор Віталій Кононенко, директор Інституту філології, професор Степан Хороб, директор Інституту українознавства, професор Василь Грещук та директор Наукової бібліотеки, доцент Михайло Бігусяк.

«Павло Гриценко багато років був ученим секретарем Інституту мовознавства ще за радянських часів, – повідомив присутнім Віталій Кононенко, – а зараз налагоджує дуже складну роботу в Інституті української мови. Сьогодні це основна наукова установа, яка займається всіма проблемами української мови. Павло Юхимович має свою сферу наукових досліджень – діалектологію, окрім цього очолює групу діалектологів України. Це дуже важливий науковий напрям, адже зараз відбувається зникнення українських діалектів, залишаються невеличкі залишки по селах, тому важливо зберегти цей самобутній пласт української мови».

«Мова – це питання нашого буття. Чим ми є, чим будемо в майбутньому, – так розпочав свій виступ високоповажний гість. – Це дуже широке та складне питання, тому я постараюся у своєму виступі відзначити найважливіше».

Професор підкреслив, що для української мови характерна жвава динаміка. Про це свідчать зміни на всіх її рівнях – лексичному, синтаксичному, фонетичному. Писемний текст у художньому чи публіцистичному дискурсі відмінний від того, який був у 80-х роках. Новим і дедалі потужнішим фактором впливу на мову є інтернет, який впливає і на членів соціуму, і на структуру су-

часної мови зі своїм специфічним і неопрацьованим та неконтрольованим мовленням. Потрібно звернути увагу на те, що інтернет подає далеко не той автентичний, об'єктивний текст, який представив нам автор. Навіть книжковий текст не завжди є істинним, адже часто редагується в період видавництва.

Ще однією важливою тенденцією сучасної української мови є те, що суспільство поступово обмежує себе вживанням суржику, «напівмови», виводячи себе з-під дії мовної норми, і разом з тим – із-під дії суспільної етики та традиційної культури. Ці негативні тенденції стосуються й інших країн, адже такі явища присутні і в російській, і польській, і чеській мовах. Тому наше завдання – дбати про чистоту мови. Це стосується і наших пересічних громадян, і нашої еліти, яка не завжди показує добрий приклад вживання української мови.

Протягом багатьох десятиліть відбувалося значне зближення та інтеграція української мови з російською. Наша мовна практика переконує нас і сьогодні, що таке наближення виявилось для української мови обтяжливим і шкідливим. Про неможливість позбутися великої кількості калькованих сполук, які в'їлися в нашу свідомість, говорить багато науковців і письменників. Тому дуже важливо перевіряти себе високою

мовою Шевченка. Це зовсім не означає, що ми повинні «робити із Шевченка ікону». Адже про його визнання свідчить навіть той факт, що вже 1884 року з'являються переклади Шевченка російською, а на початку ХХ століття виходить поема Шевченка грузинською мовою та читаються лекції про українського поета у Тбілісі. Ми повинні знати ці факти, щоб нікому не здавалося, що заохлюємо та боготворимо Шевченка, переоцінюємо його важливість.

Важливою проблемою залишається недостатня прочитаність українських текстів. Це становить широке поле діяльності для молодих науковців. Основними «ворогами» глибокого дослідження мови залишаються словосполучення «і так далі», «і таке інше», які свідчать про те, що ми обираємо кілька потрібних прикладів, недостатньо опрацьовуючи весь текст.

Професор також згадав про свою зустріч із Президентом України Віктором Януковичем, на якій він торкнувся питання української мови. При цьому Павло Гриценко продемонстрував карту, яка була виготовлена 1871 року. Вона показує реальні межі поширення української мови, що охоплювала Кубань, так звані «горські народи», Курськ, підходила до Воронежа, поширювалася на Підляшшя, Стародубщину, Східну Словаччину, Південну Буковину, цим продемонструвавши Президенту, скільки українських земель було відібрано нашими сусідами, зокрема східними, у період правління Йосипа Сталіна.

Павло Гриценко також наголосив на тому, що завдання Президента – докласти всіх зусиль, щоб межі української мови не були меншими, ніж межі сучасної України.

Насамкінець професор підкреслив, що наша мова має великий запас міцності, адже спирається на народні джерела та народну творчість. Він також закликав майбутніх філологів і всіх студентів вивчати нашу мову, зберігати її неповторну красу і самобутність.

Лідія Степанюк

ВІСТІ ЗІ СТУДЕНТСЬКОГО СЕНАТУ

Флешмоб

8 листопада на площі імені Івана Франка до Дня української писемності та мови відбувся танцювальний флешмоб за участю студентів Педагогічного інституту спеціальності «Початкова освіта та англійська мова».

Організатори цього заходу – Ольга Деркачова та Соломія Ушневич, викладачі кафедри філології та методики початкової освіти Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Постановником флешмобу став Ростислав Атаманюк, учасник танцювального шоу «Майданс». Репетиції проводили

протягом місяця. Участь у ньому взяли п'ятдесят дівчат і двоє хлопців, які танцювали під музику українських пісень. Наприкінці виступу учасники флешмобу кетяли червоними парасольками кетяги калини.

Юлія Гомеляк

Фестиваль КВК - Кубок Стефаника

Новий захід у рамках святкування 20-річчя Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника не змусив себе довго чекати. Днями стіни його актові зали ходили ходора. Над цим добре потрудилися учасники Кубка Стефаника – Всеукраїнського фестивалю команд КВК :

- Версія 8.1 (Чернівці)
 - Збірна НАУ (Київ)
 - Отдыхаем вместе (Хмельницький)
 - Перша національна (Івано-Франківськ)
 - WeekEnd (Тернопіль)
 - Post Scriptum (Івано-Франківськ)
- Довгоочікувана подія стартувала із представлення та виходу команд на сцену. Вже на цьому етапі кожна команда манерою виходу та вмінням триматися на сцені намагалася привернути увагу як глядачів, так і членів журі.

Під час фрістайлу (одного із трьох етапів змагання) перед командами постало нелегке завдання. Їм потрібно було залучитися сміхом глядачів, що є обов'язковою умовою кожного змагання КВК. І тому до цього докладали зусиль усі гравці команди, ніхто не залишився непомітним за кулісами.

Наступний етап – розминка. Саме тут шанс проявити себе отримали не тільки учасники змагання, а й глядачі. Кожен сміливець міг задати командам запитання. Зал сміявся досхочу, адже питання і відповіді були варті одні одних. Та після завершення розминки на сміливих глядачів, котрі не побоялися вийти до мікрофона, чекав сюрприз – судді визначили два найкращі питання

та вручили переможцям квитки на шоу-вечірку в клубі «Ельдорадо».

Вирішальним для команд став біатлон. Адже один невдалий жарт – і твоя команда виходить із цього етапу. Глядачі не встигали перевести подих від сміху, бо жарти були просто вбивчими. У вирішальному двобої зійшлися учасники двох команд – «Post Scriptum» (Івано-Франківськ) та «Отдыхаем вместе» (Хмельницький). Та все ж перемогти в цьому конкурсі та один бал отримала команда «Post Scriptum» (Івано-Франківськ).

І ось вирішальний момент настав. Суддям довелося підвести підсумки та оголосити результати.

Долу учасників вирішували:

- президент Івано-Франківського клубу КВК Анатолій Середюк;
- відомий учасник КВК, автор, актор і капітан команд КВК «Аварійний вихід» та «Збірна Івано-Франківська» Денис Бондарчук-Грита;

- людина, яка знає що, де, як і коли в Івано-Франківську, президент Івано-Франківського клубу «Що? Де? Коли?» Володимир Макаров;

- голова студентського сенату Дмитро Свінцицький.

У підсумку результат був таким:

- I. Отдыхаем вместе (Хмельницький)
- II. Post Scriptum (Івано-Франківськ)
- III. НАУ (Київ)
- IV. Перша національна (Івано-Франківськ)
- V. WeekEnd (Тернопіль)
- VI. Версія 8.1 (Чернівці).

Христина Симочко,
секретар студентського сенату

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ

“Янголи поруч”

“Янголи поруч” не припиняють дарувати своє тепло і радість оточуючим. Тож 5 листопада 2012 року з 11:00 до 12:30 ініціативна група студентів і всіх небайдужих людей при філософському факультеті провела акцію “Ярмарок благодійного печива” в гуманітарному корпусі ПНУ імені Василя Стефаника. На ній усі, хто бажав, мали змогу придбати різноманітні смачненькі вироби власного виробництва студентів, а також авторські прикраси ручної роботи студентки філософського факультету спеціальності “Психологія” Наталії Крайник. Акція відбувалася водночас і на філософському факультеті, і в холі університету. В такий спосіб студенти відсвяткували перший рік з часу створення свого освітньо-благодійного проекту “Янголи поруч”. Учасники події були приємно здивовані, що акція викликала особливу увагу преси

та викладачів інших факультетів.

Студентам філософського факультету вже є про що розповісти, адже досвід особистого спілкування з іншими (старенькими, які зустріли старість в Геріатричному центрі та дітьми, які виростили в інших умовах, мають обмежені можливості чи є соціальними сиротами) примушує їх замислюватися про своє власне життя. Отримуючи досвід зустрічі з іншим світом, ми озираємось на своє майбутнє і теперішнє, починаємо цінувати життя. Учасникам ініціативної групи “Янголи поруч” хочеться працювати над собою, стати зрілими громадянами своєї країни, професіоналами своєї справи, щоб мати змогу покращити і своє життя, і життя своїх ближніх. Адже дійсне

виховання відбувається не тоді, коли на тебе впливають, а коли ти сам робиш щось важливе, відповідальне, суттєве, таке, що змінює тебе зсередини...

Ідея проведення ярмарку, як і більшість хороших ідей у проекті “Янголи поруч”, належить самим студентам. Усі учасники акції з радістю потратили свій вільний час у неділю, щоб підготуватися до акції. Кожен зробив це по-своєму: хтось випікав тістечка та кекси, хтось художньо оформив мішечки із символікою “янголів”. Але кожен учасник поділився своїм теплом, адже робив це з любов'ю до на-

ших друзів-дітей, які проживають у інтернаті.

Ось як прокоментувала акцію Христина Якимів, студентка групи ПМЛ-32 Інституту філології: “Я рада тому, що ми маємо змогу проводити подібні акції в нашому університеті. Ідея ярмарку є дуже цікавою, адже це “від серця до серця”, та ще й з благодійними намірами. Мені сподобалося, тому чекатиму подібних заходів від “янголів” це”.

Завдяки акції вдалося вилучити 854 грн. Усі вилучені кошти буде використано на закупівлю канцтоварів та солодощів для 120 дітей Яблунівської школи-інтернату, якою опікуються учасники проекту. Поїздка відбудеться перед Днем Св. Миколая цього року. “Янголи поруч” вже втретє відвідають цей інтернат, адже діти чекають наших студентів, а ті щиро вірять, що можуть морально підтримати, сприяти розвитку творчих здібностей дітей і всіляко заохочувати їх до навчання.

Учасники ініціативної групи “Ян-

голи поруч» висловлюють щирі подяку всім, хто не залишився байдужим і зробив свій внесок у підготовку свята для дітей.

Наступною акцією “янголів” буде благодійний ярмарок виробів, зроблених власноруч студентами нашого університету (хенд-мейд, як прийнято їх називати), який відбудеться на початку грудня. Отже, “ЯНГОЛИ ПОРУЧ” шукають талановитих студентів, які згодні взяти участь і стати організаторами благодійного ярмарку хенд-мейду. Це можуть бути листівки, вироби з бісеру, термопластику, біжутерія, іграшки – усе, до чого душа лежить.

Староста ініціативної групи “Янголи поруч”, студентка ФЛ-21 Тетяна Кирдяк наголошує: “Завдяки цьому ярмарку ми розкажемо про талановитих студентів нашого факультету та вишу, зробимо чудову рекламу вашим виробам і зберемо

кошти на подарунки до Св. Миколая 120-ти дітям з інтернату”. Для зручності спілкування учасники проекту створили свою групу в соціальній мережі - http://vk.com/club_jangolu_poruch. Тож майстри, які подають заявку на участь у Благодійному ярмарку хенд-мейд робіт, можуть викласти фото своїх виробів у цей альбом http://vk.com/album-33053276_165439276 і підписати своїм іменем. Або зв'язатися з координаторами проекту.

Координатор проекту Возняк Ореста Тарасівна, викладач кафедри релігієзнавства, теології і культурології (тел. 0962121935).

Ореста Возняк, викладач кафедри релігієзнавства, теології і культурології

СКЛАДІВ ТРАДИЦІЙНІ ЗУСТРІЧІ ПОСВЕННЯ

Прикарпатський гостинно запрошує

Уже вкотре Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника відкрив свої двері для майбутніх абітурієнтів. Цього року день відкритих дверей відбувся восени. Це дає змогу випускникам уже зараз оцінити всі переваги нашого університету та заздалегідь підготуватися до вступу.

Майбутні вступники та їхні батьки мали змогу зустрітися з керівництвом університету, інститутів і факультетів, поспілкуватися з провідними науковцями, викладачами та студентами, ознайомитися з історією і сьогоденням навчального закладу, його матеріально-технічною базою, організацією навчального процесу, перспективами працевлаштування випускників, дізнатися про особливості вступу за напрямками підготовки та спеціальностями 2013 року.

Зустріч відбулася в актовій залі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Свято розпочалося привітанням ведучих, які запевнили присутніх, що Прикарпатський університет – це потужний науково-освітній і культурний центр, класичний університет європейського зразка, в якому навчається 16 226 студентів денної та заочної форм навчання. На сьогодні його випускники задіяні в найрізноманітніших сферах. Багато з них – відомі політики, науковці, заслужені діячі науки та культури.

Далі гостей заходу розважали мистецькі колективи університету. Це дійство дало змогу старшокласникам та їхнім батькам побачити, в яке культурно-естетичне серед-

овище вливаються студенти університету, щойно переступивши поріг вищої школи. Виступили ансамбль танцю «Дивосвіт», лауреат всеукраїнських і міжнародних конкурсів Ростислав Коваль, вокальний ансамбль «Мальви», лауреат всеукраїнських конкурсів Мар'яна Куца та інші.

Після музичного привітання на сцену піднялися доктор політичних наук, професор, ректор Прикарпатського університету Ігор Цепенда та проректор з науково-педагогічної роботи, професор Володимир Чобанюк.

«Ми відмовилися від академічної традиції проводити день відкритих дверей у лютому, а натомість проводимо його заздалегідь, до того, як випускники окреслять свої плани, – зазначив ректор. – Прикарпатський університет – найстаріший і найкращий університет Прикарпаття. І це підтверджують усі престижні рейтинги. Наш університет має потужну навчально-наукову базу. Тут працюють 88 докторів наук, професорів, більше 550 кандидатів наук, доцентів. Цей потенціал дозволяє надати нашим студентам повноцінні знання. Згідно з міжнародними рейтингами ми займаємо 12 місце за рівнем науки, наші науковці входять у сотню найкращих науковців України». Ігор Євгенович також зазначив, що розпочато програму подвійних дипломів з Варшавським університетом, а це дасть змогу магістрам отримати диплом політолога, перекладача та фахівця з міжнародних відносин, а також диплом історика Варшавського університету. Схожа програма започаткована з

Краківською гірничо-металургійною академією за напрямком «Інформатика». Також у майбутньому ми плануємо розширювати таку міжнародну співпрацю з найпрестижнішими польськими університетами. Ректор висловив надію, що майбутні абітурієнти зроблять правильний вибір на користь Прикарпатського вишу.

Проректор з науково-педагогічної роботи, професор Володимир Чобанюк розповів присутнім про особливості вступної кампанії, зазначивши, що проект прийому до вищих навчальних закладів уже готує Міністерство освіти. З правилами прийому можна буде ознайомитися на сайті університету, як тільки вони будуть озвучені Міністерством, або звернувшись у Приймальну комісію. Він також додав, що на сьогодні передбачено більше 3000 місць на денну та близько 2500 на заочну форми навчання. Вступна кампанія триває з 1 по 31 липня, при цьому мінімальний прохідний бал на зарахування становить 140 балів з профільного предмета, а для непрофільних – не менше 124 балів. Насамкінець професор побажав майбутнім абітурієнтам успішно скласти незалежне оцінювання для того, щоб з легкістю вступити до нашого університету.

Після цього майбутні абітурієнти розійшлися по інститутах та факультетах, щоб поспілкуватися з викладачами і більш детально ознайомитися зі специфікою обраної спеціальності.

Лідія Степанюк

ОСІННІЙ ВАЛЬС СКЛИКАЄ НАС

Галицький бал

Олег Ткач.

Родзинкою цьогорічного (вже восьмого) Галицького балу є те, що (окрім традиційних класичних танців) тут навчають і тих, які притаманні лише Карпатському регіону, зокрема коломийки. Особливість цьогорічного балу – участь не лише студентів, але й потенційних абітурієнтів Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника. Така профорієнтаційна робота, за словами завідувача відділу виховної та психолого-педагогічної роботи Лілії Романкової, є дуже важливою, оскільки дає можливість молодим людям показати університет не лише як навчальну установу, але і як високодуховну та культурну колекцію збереження традицій.

Упродовж п'яти годин Івано-Франківськ (стародавній Станіславів) перетворився на вальсуючу столицю України, вже вкотре засвідчуючи високу духовну і танцювальну традицію Західної України. Організаторами дійства традиційно виступив Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Цьогоріч ініціативу підтримала і молодіжна адміністрація Івано-Франківської облдержадміністрації за підтримки голови ОДА Михайла Вишиванюка та сприяння мера міста Віктора Анушкевичуса. Навчитися танцювати вальс, полонез, кадрили, пад'єспань і навіть коломийку приїхали гості з різних куточків України, навіть Грузії та Німеччини.

«Галицький бал – це хореографія, а я в неї закохана», – саме таку неоціненну роль і значення у своєму житті виділяє його натхненниця, ініціаторка проведення, чарівна Лілія Борисевич. Це дійство, за її словами, є життєво важливою подією для кожного міста та його жителів. «Коли я бачу вишуканість і шарм молоді, то отримую надзвичайне задоволення. Видається, що ті, хто хоча б раз побував на балу, ніколи не зможуть відмовити собі в насолоді приходити сюди знову і знову», – констатує пані Лілія.

Проведення Галицьких балів уже стало хорошою традицією для нашого університету та міста загалом. Від імені ректорату урочистості відкривав проректор з науково-педагогічної роботи та соціально-економічного розвитку

«Прикарпатський національний університет – один із кращих класичних університетів європейського зразка. Він на найвищому рівні проводить цей захід і вкотре засвідчує свою високоморальну, духовну наповненість і цілісність, – говорить пані Лілія. – Для себе я вперше відкриваю Галицький бал. І моєю основною ціллю сьогодні є не лише самій пізнати стародавні традиції балів, але й ознайомити наших майбутніх абітурієнтів з тим, як відпочивають студенти університету».

Відрадно, що на бал завітали не тільки студенти, аспіранти, викладачі, бізнесмени, але й подружні пари. Оксана Руднянин, працівниця міжнародного відділу університету, розповідає про свої враження від події: «Для мене особисто це не лише одна з невід'ємних подій з життя університету, але й гарний родинний захід. Зазвичай чоловік мені робить приємні сюрпризи і подарунки, а сьогодні для мене знаково було запросити його на справжній королівський Галицький бал».

З гордістю можна сказати, що бал об'єднав серця прикарпатців, вишив і зусилля підприємств, установ, організацій, котрі втілювали натхненну

ідею та відроджували стародавню історію Галицьких балів.

Один з учасників балу, студент четвертого курсу спеціальності «Нафтогазопроводи» Івано-Франківського національного університету нафти і газу Тарас Додик прийшов на свято зі своєю обраницею не лише потанцювати, але й продемонструвати вбрання відомих дизайнерів міста. «Галицький бал – це можливість долучитися до прекрасного, відкрити для себе нові традиції, культуру стародавніх балів, – говорить юнак. – Цей бал для мене особливий тому, що є вагомою культурною подією нашого міста та студентського життя».

Титул княжни балу вже вдруге виборола студентка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Христина Хил'як.

Як і кожне грандіозне дійство, Галицький бал має свої проблеми. Однією з основних є питання фінансування. «Бали стали надзвичайно дорогими», – так про проблеми організації балу діляться організатори. «Моя особиста мрія – бачити на балах оперних співаків, – говорить Лілія Борисевич. – Однак усім відомо, що це не дешево задоволення, а зірка на сьогодні коштує (як мінімум) 3 тисячі доларів. Складно знайти спонсора, який подарував би для міста високе естетичне задоволення».

Зрештою, на балах потрібно вміти спілкуватися, адже бал – це елітна культура. «Колись дівчатка приходили на бал зі своїми батьками. На жаль, у наш час важко добитися, щоб дівчинка прийшла з батьком на бал. Однак я задоволена з того, що в нас є така молодь, яка хоче і вміє танцювати», – зазначила Лілія Борисевич.

І справді, Галицький бал залишається одним із найвищих форм галицького танцювального мистецтва, відпочинку та духовного задоволення молоді, поєднання традицій і сучасних віянь.

Наталія Криворучко,
прес-секретар університету

СКЛАДОВІ УСПІХУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ

Форум краєзнавців Прикарпаття

Відбулася друга звітно-виборна конференція Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Доповідь про роботу правління обласної організації спілки за звітний період 2009-2012 рр. зробив його голова Михайло Косило. Він доповів, що у звітному періоді обласними радою та держадміністрацією засновано премію в галузі краєзнавства, яку вже отримали п'ять краєзнавців, серед яких чотири викладачі та працівники При-

карпатського національного університету імені Василя Стефаника та історико-краєзнавчого об'єднання «Моє місто». Засновано «Бібліотеку альманаху «Краєзнавець Прикарпаття», в якій вже вийшло 5 книг. Проведено XII Всеукраїнську наукову історико-краєзнавчу конференцію «Освітнянське краєзнавство: проблеми і перспективи», присвячену 200-літтю з дня народження М. Шашкевича та І. Вагилевича. Під егідою спілки видано понад 100 книг з історії Прикарпатського краю,

проведено понад 50 презентацій авторських робіт членів спілки. Створено веб-сайт обласної організації Національної спілки краєзнавців України. Засновано обласну премію спілки «За кращу краєзнавчу книгу року». Першими лауреатами стали Б. Гаврилів, І. Миронюк, Ю. Угорчак за книжку «Вшанування пам'яті «Руської трійці» та Д. Мохорук за книжку «Помазаник Божий». Головою правління на другий термін обрано Михайла Косила.

Юрій Угорчак

Поглиблюємо наукові зв'язки

На запрошення Івано-Франківської молодіжної обласної адміністрації з візитом у Прикарпатський національний університет прибув Іраклі

Леквінадзе, який представляє факультет бізнесу одного з найбільших університетів Грузії – Державного університету Ілії.

На зустріч зібралися викладачі та студенти економічного факультету. Проректор з науково-педагогічної роботи Надія Кобецька представила присутнім зарубіжного гостя. Він коротко розповів про роботу свого університету, зокрема про факультет бізнесу. Велася розмова про співпрацю між грузинським та українським

вишами в різних сферах діяльності: реалізації програм обміну студентами, спільних наукових дослідженнях, проведеннях міжнародних конференцій.

Присутні гості та науковці мали можливість поставити запитання і поділитися власним досвідом у сфері бізнесу та економіки. Наразі можна стверджувати, що ця конференція поклала добрий початок подальшій співпраці між двома університетами.

Наш кор.

Коротко про інші важливі події

У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника проходила робоча зустріч ректорату та адміністративно-господарської частини з колишнім заступником мера Берліна (Німеччина), професором А. Шмалем. Також участь у заході брав проректор з наукової роботи Запорізького національного університету, професор В. Волков. Зустріч носила інформаційний характер і мала на меті налагодження співробітництва з іншими університетами України, упровадження досвіду управління та розвитку університетів Центральної Європи.

Науковці нашого університету (доценти Г. Русин, Л. Хімчук, І. Червінська, професор В. Хрущ, доцент О. Хрущ) взяли участь у Міжнародній науковій конференції «Традиції та інновації у вихованні та навчанні сучасної генерації вчителів», що

проходила в місті Левоче (Словаччина), де були представлені вні країни-організатора конференції Словаччини та інших країн Європи. Ректору Католицького університету в м. Ружомберку (Словаччина), професору Тадеушу Засемпі було передано лист-запрошення ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професора Ігоря Цепенди для зустрічі в м. Івано-Франківську з метою обговорення шляхів реалізації угоди про наукове, навчальне та соціальне співробітництво між університетами.

Відбулася II Міжнародна наукова конференція «Умови розвитку туризму та рекреації в регіоні». Організаторами конференції вже традиційно виступили Вища професійна школа в Гожуві Великопольському та Прикарпатський національний університет імені Василя Стефани-

ка. Представниками нашого університету на конференції була частина професорсько-викладацького складу Інституту туризму на чолі з директором, професором Володимиром Великочим.

8-9 листопада в Житомир на міжнародну конференцію «Україна і Ватикан: до і після Другого Ватиканського собору» прибули більше 100 науковців з Білорусі, Литви, Польщі та України. Організаторами ряду наукових конференцій були: Відділення релігієзнавства Інституту філософії НАНУ і кафедри релігієзнавства, теології і культурології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а також Житомирський державний університет імені Івана Франка за підтримки Житомирської ОДА та Івано-Франківської облради.

Прес-служба університету

СПОРТИВНА МОЗАЙКА

Турнір з футболу

У рамках святкування 20-річчя ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відбувся Всеукраїнський турнір з футболу серед команд професорсько-викладацького складу вишу на призи арбітра FIFA Мирослава Ступара.

У програмі заходу було проведено Всеукраїнський науково-практичний семінар, у якому з доповіддю «Віртуальний інститут – нові можливості для навчання» виступив проректор з дистанційної освіти та інноваційних технологій навчання А. Кудін, який вручив Мирославу Ступару золоту відзнаку Михайла Драгоманова та м'яч з автографами футболістів команди «Динамо Київ».

Для участі в цьому турнірі було запрошено шість команд вищих навчальних закладів України: Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, Терно-

пільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Івано-Франківського національного медичного університету, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Івано-Франківського коледжу фізичного виховання та ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Змагання проходили на штучних майданчиках коледжу фізичного виховання. Перед початком змагань відбулося урочисте відкриття. З вітальним словом до учасників турніру звернувся проректор з міжнародного співробітництва та зв'язків із громадськістю Прикарпатського національного університету, професор Василь Марчук, який тепло привітав учасників турніру та побажав їм наукових звершень і перемог на футбольних майданчиках, а також висловив надію, що цей турнір у майбутньому стане

традиційним. Змагання проходили в добрій і дружній атмосфері, команди демонстрували цікавий і змістовний футбол, часто зривали оплески численних уболівальників, які зібралися тут, щоб підтримати свої команди.

Упродовж змагань незмінним лідером була наша команда на чолі з нев'яучим капітаном Мирославом Ступаром, який дивував присутніх майстерністю володіння м'ячем і молодечим запалом у боротьбі із суперниками. Наша команда на шляху до фіналу здолала команду Івано-Франківського національного медичного університету та Тернопільського педагогічного університету відповідно 2:1 та 1:0, зайнявши перше місце в групі.

У фіналі на нас чекав серйозний суперник – команда Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова. Фінальна гра розпочалася масованими атаками нашої команди, два рази м'яч попадав у штангу, кілька разів киян виручав воротар. Здавалося, що гол назриває, та потроху наші суперники оговталися, перехопили ініціативу і, скориставшись кількома помилками захисників з Івано-Франківська, зуміли відкрити рахунок, а згодом і подвоїти його.

Другий тайм проходив за аналогічним сценарієм. Наші футболісти атакували, а суперник використовував контратаки. Забивши ще два м'ячі, суперник перехопив ініціативу і вже не віддавав її до кінця гри, яка закінчилася з рахунком 6:1 на користь киян.

Отже, Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова зайняв перше місце, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – друге. У боротьбі за третє місце команда Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу здолала Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка – 1:0.

Турнір подарував учасникам незабутні враження і завершився урочистим врученням Кубка та призів від Мирослава Ступара.

Степан Хопта,
постійний ведучий
рубрики «Спортивна мозаїка»

ЗІ СВЯТОМ!

Сучасний зв'язок: реалії і сьогодення

Напередодні Дня працівників зв'язку, радіо та телебачення, який відзначають щорічно 16 листопада, ми зустрілися з керівником телефонної станції Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Миколою Досюком.

– Миколо Михайловичу, розкажіть, будь ласка, про особливості телефонно-технічного обслуговування в нашому університеті.

– Зв'язок можна порівняти з повітрям, адже коли він є, то його не помічають, коли немає, то це одразу відчутно. У Прикарпатському університеті встановлена телефонна станція типу ЕС-11 з 60 каналами та правом виходу на міський і міжміський зв'язок. Відповідно до робочого проекту її потужність складає 240 номерів. На сьогодні обслуговування

здійснюють техніки зв'язку Анатолій Гладішев і Дмитро Стефунів. Варто відзначити, що станція працює не на повну потужність, вона має певний резерв. Щоб повніше використати всі технічні можливості станції, потрібно встановлювати додаткові тези (ТЕЗ – типовий елемент заміни абонентського комплекту) та придбати і прокласти телефонні кабелі. Тому така можливість є непоганою перспективою. Загалом наша станція повністю обслуговує університет з виносом абонентських комплектів на Природничий інститут.

– Ми знаємо, що Ви працюєте тут недавно. Чи змінилося щось на станції з часу Вашого приходу?

– Мій робочий стаж в університеті розпочався з червня цього року. Для того, щоб станція працювала якісно та на повну потужність, намагаюся враховувати всі особливості нашої роботи. Існують, звичайно, певні недоліки, не все так гладко, як хотілося б, але ми вже досягли значних успіхів. Було зроблено демонтаж-монтаж КРТ 10 на євробокси, які зараз найширше використовують. Вони встановлені на всіх поверхах гуманітарного корпусу. Використання цих боксів суттєво зменшує витрати на обслуговування абонентських ліній. Також плануємо перейти на євробокси в центральному корпусі (якщо дозволить фінансування).

Хочу відзначити, що в кабінеті ректора встановлено пульта «Пана-

сонік КХ-Т7730». Це значно полегшило роботу нашого керівництва, адже з'явилися три з'єднуючі лінії з виходом на міський та міжнародний зв'язок і ряд прямих абонентів до ректора. Пульта також забезпечений голосовим обладнанням.

– У всіх закладах, підприємствах та станціях, зважаючи на світову економічну кризу, ведеться політика жорсткої економії. Розкажіть про свій внесок у справу ощадливого використання матеріальних ресурсів.

– Це болюче питання на всіх рівнях. Нашими силами, а також за підтримки керівництва, а саме: проректора Олега Ткача, помічника проректора Ярослава Сметанюка та схваленням нашого ректора Ігоря Цепенди відбувається істотна економія грошових коштів. Наразі ми відмовилися від 30-канального потоку, це дасть змогу зекономити 18 тисяч гривень з 1 січня 2013 року. Нам, завдяки зусиллям юридичного відділу і в. о. головного бухгалтера Ольги Григорів, також вдалося стримати підвищення цін на телефонію.

– Миколо Михайловичу, вітаємо Вас із професійним святом! Розкажіть про Ваші плани на майбутнє.

– Дякую за вітання. Оскільки зв'язком користуємося ми всі, то це є, на мою думку, спільним святом. Ще хочу привітати нашого товариша по професії Ярослава Стельмаха, який закінчив Одеський інститут зв'язку імені Попова і працює у Фізико-технічному інституті рідного університету. Він чуйна і доброзичлива людина, часто цікавиться новими досягненнями в галузі зв'язку.

У перспективі плануємо телефонізувати Інститут туризму. Проте реалізація цих планів, звісно ж, залежить від нашої матеріальної бази. Зараз існує проблема відсутності кабелів, модемів, які є досить дорогими, тому на станції немає потрібного запасу.

А основне наше завдання – забезпечити безперебійний і якісний зв'язок в університеті.

Юлія Гомеляк

НЕЗАБУТНІ ВРАЖЕННЯ

Щиро вітаємо посла США в нашому університеті

13-14 листопада на Прикарпатті перебував Надзвичайний і Повноважний посол США в Україні Джон Теффт. У рамках візиту була запланована зустріч посла з керівництвом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника й виконавцями науково-освітнього проекту «Наноматеріали в пристроях генерації та накопичення енергії», який фінансує на паритетних засадах Фонд цивільного розвитку і досліджень США, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України і Прикарпатський національний університет. Цей проект в основному виконується на кафедрі матеріалознавства і новітніх технологій, якою протягом 18 років керує член-кореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор Богдан Остафійчук.

На початку зустрічі ректор, професор Ігор Цепенда розповів про міжнародні зв'язки університету, в тому числі і з науковими установами США, наголосив на важливості таких зв'язків для розвитку освіти і науки в університеті. Він повідомив, що поряд з проектом з проблем нанотехнологій

буде реалізований ще один проект – Карпати-Аппачі, відбувається обмін студентами і науковцями, проводяться міжнародні наукові конференції за участю науковців Прикарпатського національного університету та університетів США.

Доктор фізико-математичних наук Володимир Коцюбинський презентував основні досягнення Науково-освітнього центру, перспективи його

подальшої діяльності, можливості використання результатів на практиці.

Посол Джон Теффт з великим інтересом вислухав доповідь Володимира Коцюбинського, про що свідчить ціла низка питань, які він ставив. Його цікавила участь студен-

тів і аспірантів у виконанні програми та перспективи застосування наших розробок у виробництві, подальші наукові зв'язки з Фондом цивільних досліджень та розвитку США.

Володимир Коцюбинський розповів, що нашими розробками, зокрема виробництвом вуглецевих матеріалів для суперконденсаторів, серйозно зацікавилися Marco Rubin із „Exoventure“ і Marty Kaszubowski із „General ideas“, які прийдуть в Україну в грудні для обговорення можливої співпраці. Тоді ж буде розглядатися і новий проект нашого факультету, кафедри фізики та хімії твердого тіла (керівник – професор Дмитро Фрейк) «Термоелектричні матеріали», який увійшов у фінальну частину розгляду Фонду цивільних досліджень та розвитку США.

Директор Науково-освітнього центру професор Іван Будзуляк ознайомив посла з науковими лабораторіями, де виконується проект. Послу було представлено обладнання, придбане за кошти фонду. Студенти та аспіранти розповіли про свої дослідження. Найявні прилади (синхронний термоаналізатор, порометр, імпедансний спектрометр) дають змогу цілеспрямовано здійснювати технологічні процеси отримання наноматеріалів і на високому науковому рівні досліджувати їх структуру та фізико-хімічні властивості. Можливість проведення таких досліджень дає впевненість у тому, що вони працюють на рівні світових стандартів і тому все більше молодих обдарованих студентів бажають брати участь у роботі Науково-освітнього центру.

На закінчення посол (на правах приватної ініціативи) пообіцяв посприяти представленню наших результатів у відомих йому наукових закладах з метою розширення співпраці між США та Україною.

Іван Будзуляк,
директор Науково-освітнього центру

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор ПНУ ім. В. Стефаника, доктор політичних наук, професор **Ігор Цепенда**)

Верстка і дизайн: **Роман Орос**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук **Любомир Кліщ**
Заступник редактора **Лідія Степанюк**
Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції